

Delårsrapport 2019

Valnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Viktiga förändringar under året	4
Viktiga förändringar i omvärlden.....	4
Viktiga förändringar i verksamheten	4
Ekonomisk utveckling under året	6
Budgetavvikelse	6
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget.....	6
Nettokostnadsutveckling	7
Analys av nettokostnadsutveckling	7
Resultaträkning	8

Sammanfattning

I Sverige genomförs EU-val vart femte år, och därav har valnämnden under januari-augusti arbetat med att planera, genomföra och utvärdera val till Europaparlamentet den 26 maj med en föregående period av förtidsröstning mellan 8–26 maj.

Valnämndens utfall under perioden januari-augusti 2019 visar en positiv avvikelse mellan nettokostnad och budget med 3 070 tkr. Den positiva avvikelsen på 3 070 tkr kan till stor del förklaras med att det statliga bidraget till förtidsröstningen blev 1 017 tkr högre jämfört med budget. Denna ökning har direkt relation till Malmös befolkningsökning och de kostnader som beräknats till följd av anpassning till förändrad vallag. Införskaffandet av nya insynsskydd och övrigt valmaterial, extra bemanning för att hantera köbildning samt tillgänglighetsanpassningar av nya vallokaler har kunnat hållas lägre än beräknat. Bemanningsbehovet vid röstningslokaler under förtidsröstningen har inte varit så högt som förväntat. Ny prognos för helår 2019 är ett överskott på 2 600 tkr.

Viktiga förändringar under året

I Sverige genomförs EU-val vart femte år, och därav har valnämnden under januari-augusti arbetat med att planera, genomföra och utvärdera val till Europaparlamentet den 26 maj med en föregående period av förtidsröstning mellan 8–26 maj.

Under valåret har valkansliets personalstorlek anpassats efter behov. Utöver ordinarie bemanning, valchef och valsamordnare/nämndsekreterare, har valkansliet under perioder stärkts upp med fyra assistenter, en förtidsröstningssamordnare samt tillgång till en stadsjurist.

Med anledning av beslut från Valprövningsnämnden om att omval skulle ske till kommunfullmäktige i Falun, ålades Malmö stad att erbjuda möjlighet till förtidsröstning även i Malmö. Valnämnden genomförde detta under en period av 10 dagar med början den 28 mars.

För att valnämnden och valkansliet ska kunna fördjupa sina kunskaper och driva en utveckling kring sina ansvarsområden är det viktigt att ta lärdom av hur valprocesser och administrativa valfrågor hanteras i vår omvärld. Med detta syfte planerades och genomfördes en studieresa för valnämnden och valkansliet till Berlin 12–13 juni för att träffa ansvariga för Berlins valadministration.

Viktiga förändringar i omvärlden

Med anledning av beslut från Valprövningsnämnden om att omval skulle genomföras till kommunfullmäktige i Falun så ålades Malmö stad att erbjuda möjlighet till förtidsröstning även i Malmö under en period av 10 dagar med början den 28 mars. För att täcka kostnaderna som detta innebär erhåller valnämnden ett statsbidrag för förtidsröstning efter redovisade kostnader.

I enlighet med lagändring som riksdagen röstade igenom i vallagen 2018 ska den plats där valsedlar placeras under EU-valet 2019 vara avskärmd för att på så vis skydda från insyn och därmed stärka skyddet om valhemligheten. Endast en person åt gången ska släppas fram till valsedelställen. Detta har inneburit att insynsskydd har fått införskaffas och att extra röstmottagare har rekryterats för att hantera köbildningar samt garantera att ordning råder i valsedelställen. För att täcka de extra kostnader som detta innebär har valnämnden erhållit ett ökat statsbidrag.

Som konsekvens av att regeringen, Säkerhetspolisen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt polisen identifierat flera hotbilder mot RKL-valet 2018, har valkansliet även inför EU-valet 2019 lagt stor vikt vid arbetet kring säkerhetsfrågor. Detta trots att ingen särskild hotbild har funnits riktad mot EU-valet 2019.

Då valdeltagandet generellt ligger lägre vid EU-val än vid allmänna val så har valkansliet gjort extra ansträngningar för att nå ut med information om valförfarandet till allmänheten.

Viktiga förändringar i verksamheten

Administration

Under valåret har valkansliets personalstorlek anpassats efter behov. Utöver ordinarie bemanning, valchef och valsamordnare/nämndsekreterare, har valkansliet under perioder stärkts upp med fyra assistenter, en förtidsröstningssamordnare samt tillgång till en stadsjurist. Valkansliets bemanning har även utökats under hösten i förhållande till tidigare planering med anledning av de kvarvarande valrelaterade uppgifterna.

Det nya valadministrativa systemet Kaskelot har använts vid rekrytering, utbildning, anmälan, informationsspridning, arvodering mm. Vid EU-valet 2019 har utveckling av systemet även möjliggjort att arvodering av röstmottagare under förtidsröstningen, vilket tidigare har skötts manuellt, har kunnat hanteras av systemet. Samtliga arvoden har betalats ut i juni enligt tidsplan och i enlighet med valnämndens beslut. Licenskostnaderna för systemet ökar under valperioden pga. högre servicenivå.

Vallokaler

För att öka tillgängligheten och för att bättre kunna ge förutsättningar för en ökad valhemlighet har ett antal vallokaler bytts ut; främst har förskolor bytts ut mot större gymnastiksalar och bättre rustade skolor. I valnämndens budget finns utrymme för eventuella tillgänglighetsanpassningar, men de nya vallokalerna för EU-valet 2019 har inte inneburit några ekonomiska konsekvenser. Endast en åtgärd om extra ramp krävdes för att säkra tillgängligheten.

Valmaterial

Efter en inventering av befintligt valmaterial har äldre valmaterial bytts ut och kompletterats med nytt material av högre kvalitet (mobila uppsamlingslådor till förtidsröstningen, insynsskydd, trottoarpratere, arkivbeständiga pennor, funktionella linjaler, gummiband, brevsprättare mm). Kostnaden för insynsskydd var dock betydligt lägre än beräknat.

Under RKL-valet 2018 fick valkansliet inför och under valdagen komplettera en del valmaterial som saknades i vallokalerna. För att undvika att detta skulle upprepas anlätades ny tillfällig personal för att packa valurnor och iordningsställa valmaterial för utkörning. Fler kontroller genomfördes under packningsarbetet och resultatet var mycket tillfredsställande. Det nya packningsförfarandet innebar bättre kvalitet för en lägre kostnad.

Antalet förtidsröster har under de senare genomförda valen ständigt ökat vilket inneburit en tyngre arbetsbörda för röstmottagare vid den preliminära räkningen i vallokaler samt för rösträknare under den s.k. onsdagsräkningen. För att underlätta arbetet har därför sex valedelräknare införskaffats.

Utbildning

Upplägg och innehåll i de förberedande utbildningarna riktade till röstmottagare och vaktmästare har omarbetats. Utbildningarna har anpassats efter deltagarnas uppdrag och tidigare erfarenheter; utbildningar särskilt riktade till ordförande/vice ordföranden respektive erfarna röstmottagare och nya röstmottagare. Tidigare utvärderingar uttrycker ett behov bland röstmottagarna om mer praktiska inslag vilket föranledde rekrytering av två nya utbildare med lång praktisk erfarenhet av arbete i vallokal. Detta innebar en ökning från två till tre utbildare och därmed också en minskad sårbarhet vid eventuella sjukdomsfall eller behov av extra insatta utbildningar.

Transport/leverans

Utökade krav på PostNords sortering av förtidsröster (i röstlängdsordning istället för endast efter vallokal) inför onsdagsräkning har inneburit ökad kostnad, men en effektivisering av valnämndens preliminära rösträkning (s.k. onsdagsräkning). Antal förtidsröster uppgick dock inte till beräknad mängd vilket innebar en lägre kostnad än beräknat.

De utökade kraven på leverans av material till vallokalerna med anledning av tillkomna insynsskydd och gatupratere innebar inte den kostnadshöjning som beräknats.

Information

Mindre medial uppmärksamhet, allmänt minskat intresse och lägre kunskap kring EU-valet i relation till RKL-val, kompenseras med ökad informationsspridning av allmän information och framtagandet av en informationsfilm som visades på biografier.

Rekrytering/bemannning

Lagförändring om krav på utökad insynsskydd för valedelställen har inneburit att extra röstmottagare har rekryterats till de större valdistrikten för att hantera eventuella köbildningar samt för att garantera att ordning råder i valedelställen. Även för att underlätta köhanteringen vid valnämndens mottagning på valnatten anlätades ett antal extra personer. Bemanningsbehovet vid röstningslokaler under förtidsröstningen har dock inte varit så högt som förväntat. Valnämnden erhöll ett ökat statsbidrag på 1 017 000 kr. delvis för att täcka kostnader kopplade till insynsskydd och extra bemanning. Detta bidrag har vida överstigit de faktiska kostnaderna för det utökade antalet personal under valet. Bemanningsbehovet av röstningslokaler under förtidsröstningen har inte varit så högt som förväntat.

Valnämnden ersätter länsstyrelsen på samma vis som under RKL-valet för de personal- och hanteringskostnader som mottagningen av röster under valnatten innebär.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-8 251	-10 181
Kommunbidrag	11 321	12 781
Resultat	3 070	2 600

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Statliga bidraget blev högre, delvis pga en extra utbetalning för avskärmning av valsedlar på valdagen.	1 017
Personalkostnaden beräknas bli lägre än budgeterad.	1 559
Övrigt	24
Summa budgetavvikelser	2 600

Investeringsram

Tkr	Prognos helår	Budget	Avvikelse
0	0	0	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Den positiva avvikelsen på 2 600 tkr kan delvis förklaras med att det statliga bidraget blev 1 017 tkr högre jämfört med budget. Detta berodde på högre bidrag baserat på stadens befolkning samt ett extra bidrag för avskärmning (430 tkr).

Ytterligare förklaring till avvikelsen är lägre personalkostnader jämfört med budget på grund av en utebliven ökning av personalkostnaderna. Med anledning av en förändring i vallagen inför EU-valet 2019 budgeterade valnämnden för ökade kostnader i samband med inköp av insynsskydd samt extra bemanning i röstningslokaler och vallokaler, med syfte att säkra valhемligheten. Personalkostnaderna för bemanning under förtidsröstning och valdagen har ökat något från föregående val, dock inte i den storlek som förväntats, varav en positiv avvikelse på 1 559 tkr i totala personalkostnader.

De prognostiserade personalkostnaderna för år 2019, (9 497 tkr) ligger 340 tkr högre än utfallet 2018 (9 157 tkr). Prognostiserat utfall personalkostnader år 2019 ligger därmed närmre utfallet år 2018 än budgeterad siffra för år 2019 (11 056 tkr).

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Prognos 2019	Utfall 2018	Förändring i %
Intäkter	7 017	6 107	14,9
Kostnader	-17 198	-16 384	5,0
Nettokostnad	-10 181	-10 277	-0,9

Analys av nettokostnadsutveckling

Prognostiserad nettokostnad 10 181 tkr för år 2019 ligger i linje med nettokostnadsutfallet 2018 som blev 10 277 tkr. Årets nettokostnad beräknas bli 96 tkr lägre än föregående år.

Resultaträkning

Helårsprognos

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	7 017	6 000	1 017
Övriga intäkter			
Totala intäkter	7 017	6 000	1 017
Lönekostnader	-7 390	-8 057	667
PO-Pålägg	-2 107	-2 999	892
Övriga personalkostnader			
Totala personalkostnader	-9 497	-11 056	1 559
Lokal- och markhyror	-1 077	-1 315	238
Övriga kostnader	-6 620	-6 410	-210
Avskrivningar			
Totala övriga kostnader	-7 697	-7 725	28
Nettokostnad exkl. finansnetto	-10 177	-12 781	2 604
Kommunbidrag	12 781	12 781	0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-4		-4
Resultat	2 600	0	2 600
Nettokostnad	-10 181	-12 781	2 600